

Laidiens: 12.07.1995., Nr. 104

MINISTRU KABINETA TIESĪBU AKTI

Ministru kabineta noteikumi nr. 186

(prot. nr.36, 9.§) Rīgā 1995.gada 4.jūlijā

Kremācijas noteikumi

Izdoti saskaņā ar likuma “Par 1925.gada 1.aprīļa likuma
“Ministru kabineta iekārta” atjaunošanu” 14.pantu

I .Vispārīgie noteikumi

1. Kremācija ir miruša ķermeņa sadedzināšana speciālās krāsnīs.
2. Šo noteikumu uzdevums ir noteikt mirušu cilvēku kremācijas kārtību valstī.
3. Tiesības veikt kremāciju ir valsts un pašvaldību krematorijām, kā arī privātajiem uzņēmumiem (uzņēmēj sabiedrībām), kuri reģistrēti Uzņēmumu reģistrā un saņēmuši speciālu atļauju (licenci) kremācijas darbībai. Pēc saskaņošanas ar vietējām vides aizsardzības institūcijām speciālas atļaujas (licences) kremācijas darbībai izsniedz pašvaldība, kuras teritorijā atrodas krematorija.

Kremācijas uzņēmuma (uzņēmēj sabiedrības) nosaukumā jāiekļauj vārds “krematorija”.

II. Kremācijas izvēle

4. Kremāciju izvēlas saskaņā ar Latvijas Republikā miruša cilvēka (tālāk tekstā — “mirušais”) pirmsnāves gribu, ja tās izteikšanas brīdī attiecīgā persona savu gribu izteikusi brīvi (tā nav maldināta, krāpta vai piespiesta), bijusi rīcībspējīga, nav atradusies bezsamaņā un tās gara darbība nav bijusi traucēta.
5. Ja mirušā pirmsnāves griba nav izteikta, kremāciju ir tiesīgs izvēlēties viņa laulātais, bērni, vecāki, adoptētie, adoptētājs un citi radnieki (tālāk tekstā — “piederīgie”), ja tie ir rīcībspējīgi, izvēles izdarīšanas brīdī neatrodas bezsamaņā un to gara darbība nav traucēta. Priekšroka izvēlē tiek dota mirušā laulātā, bērnu un vecāku gribai.
Ja mirušais nāves brīdī nav sasniedzis 16 gadu vecumu vai pirms nāves ar spēkā stājušos tiesas spriedumu ir atzīts par rīcības nespējīgu, kremāciju ir tiesīgi izvēlēties arī mirušā aizbildņi un aizgādņi, kuri, tāpat kā šī punkta pirmajā daļā minētās personas, uzskatāmi par mirušā piederīgajiem.
6. Ja mirušais pirms nāves izteicis savu gribu, saskaņā ar kuru uzticējies kādai citai personai kārtot jautājumus, kas saistīti ar viņa apbedīšanu, minētās personas brīva izvēle attiecībā uz mirušā kremēšanu ņemama vērā un uzskatāma par prioritāru, ja attiecīgā persona savas gribas izteikšanas laikā ir rīcībspējīga, neatrodas bezsamaņā un tās gara darbība nav traucēta.
7. Mirušā pirmsnāves griba attiecībā uz kremācijas izvēli un uz personu izvēli, kurām mirušais pirms nāves uzticējies kārtot ar viņa apbedīšanu saistītos jautājumus, pierādāma ar šādiem dokumentiem:

7.1. mirušā pirms nāves parakstītu rakstisku likumā noteiktajā kārtībā apliecinātu līgumu ar krematoriju par tās pakalpojumu izmantošanu viņa nāves gadījumā;

7.2. citu dokumentu, kurā mirušais pirms nāves rakstiski izteicis savu gribu un kas apliecināts likumā noteiktajā kārtībā;

7.3. divu liecinieku rakstiskām liecībām par mirušā pirms nāves mutiski izteiktu gribu;

7.4. ierakstu mirušā medicīniskajā kartē vai slimības vēsturē, ja to apstiprinājusi veselības aprūpes iestāde.

8. Kremāciju veic saskaņā ar mirušā piederīgo vai citas personas iesniegumu par kremācijas veikšanu (tālāk tekstā — “iesniegums”), kurā jānorāda šo noteikumu 31.1. — 31.8.apakšpunktā minētās ziņas.

Iesniegumam pievieno šādus dokumentus:

8.1. iesnieguma iesniedzēja personu apliecinošu dokumentu;

8.2. mirušā pirmsnāves gribu apliecinošu dokumentu (ja mirušā griba pirms nāves izteikta);

8.3. dzimtsarakstu nodaļas atļauju veikt apbedīšanu;

8.4. izziņas vai izmeklēšanas iestādes izdotu atļauju, ja ir pamats uzskatīt, ka attiecīgās personas nāve iestājusies vardarbīgas rīcības rezultātā, vai arī atļauju to mirušo kremācijai, kuri izmeklēti tiesu medicīniskās ekspertīzes iestādēs;

8.5. dokumentu, kas apliecina obligātās kremācijas nepieciešamību, ja saskaņā ar šiem noteikumiem mirušais pakļauts obligātajai kremācijai.

9. Par bezpiederīgo mirušo atzīstams:

9.1. mirušais, kura apbedīšanai 10 dienu laikā pēc attiecīgas publikācijas laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” (publikāciju laikrakstā ievieto pašvaldība pēc mirušā pēdējās dzīvesvietas vai, ja to nav iespējams noteikt, — pēc nāves iestāšanās vietas) publi-kācijā norādītajā pašvaldībā nav pieteikušies piederīgie vai kāda cita persona;

9.2. mirušais, kura piederīgie iesnieguši rakstisku iesniegumu pašvaldībā pēc mirušā pēdējās dzīvesvietas vai pēc nāves iestāšanās vietas, apliecinot atteikšanos no mirušā apbedīšanas.

10. Bezpiederīgo mirušo kremācija tiek veikta saskaņā ar rīkojumu, ko izdevusi viena no šādām iestādēm vai institūcijām:

10.1. stacionārā veselības aprūpes iestāde, ja personas nāve iestājusies šajā iestādē;

10.2. Latvijas Patoloģiskās anatomijas centrs, ja mirušais kremēšanai nosūtīts no šīs iestādes;

10.3. Latvijas Tiesu medicīniskās ekspertīzes centrs, ja mirušais izmeklēts tiesu medicīniskās ekspertīzes iestādē;

10.4. pašvaldība (pēc mirušā pēdējās dzīvesvietas vai, ja to nav iespējams noteikt, — pēc nāves iestāšanās vietas), ja personas nāve nav iestājusies stacionārajā veselības aprūpes iestādē.

Šajā punktā minēto iestāžu rīkojumiem pievienojami šo noteikumu 8.2., 8.3., 8.4. un 8.5.apakšpunktā minētie dokumenti.

Ja nepieciešams, pirms bezpiederīgo mirušo kremācijas policija nodrošina to daktiloskopēšanu.

11. Mirušie, kuru nāves cēlonis ir sevišķi lipīgās infekcijas slimības, kuras iekļautas Labklājības ministrijas apstiprinātajā sarakstā, kā arī tie mirušie, kuru ķermenis ir inficēts ar šo slimību izraisītāju, pakļauti obligātajai kremācijai.

12. Par šo noteikumu 11. punktā minētajiem apstākļiem tūlīt pēc personas nāves iestāšanās tiek sagatavots stacionārās veselības aprūpes iestādes galvenā ārsta atzinums (ja nāve iestājusies šajā iestādē) vai Latvijas Tiesu medicīniskās ekspertīzes centra atzinums (ja mirušais kremācijai nosūtāms no tiesu medicīniskās ekspertīzes iestādes).